

**UCHWAŁA NR XXIV/540/12
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 27 czerwca 2012 r.

w sprawie informacji o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Katowice w 2011 roku.

Na podstawie art. 12 pkt 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592 z późn. zm.).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć informację o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Katowice w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Arkadiusz Godlewski

Informacja
nt. zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Katowice
za 2011 r.

Miasto Katowice leży na dziale wodnym Wisły i Odry i – poza Rawą i rzeką Mleczną na południu – nie ma żadnych zagrożeń powodzią, lecz jedynie lokalnymi zalaniem i podtopieniami. Istnieją również miejsca w mieście, w których – wskutek ukształtowania powierzchni terenu – może dochodzić do podtopień podczas długotrwałych lub gwałtownych opadów deszczu.

Do miejsc zagrożonych zalaniem i podtopieniami wskutek ukształtowania terenu należy rejon ul. Załęskiej i Szadoka, gdzie teren wskutek działalności KWK „Wujek” obniżył się o ok. 9 m.

Po zalaniach podczas opadów deszczu w maju i czerwcu 2010 r. miasto wymogło na kopalni podjęcie szeregu działań, mających na celu zapobieżenie powstania sytuacji z roku 2010. W ramach tych działań KWK „Wujek” wybudowała przy ul. Szadoka przepompownię wód deszczowych (oddana do użytkowania w grudniu 2011 r.), z rejonu ul. Szadoka (za torami kolejowymi) wyprowadziła mieszkańców do nowych lokali, a same budynki przeznaczyła do wyburzenia. Kopalnia ponadto prowadzi rozmowy z właścicielami ogródków działkowych położonych na tym terenie, dotyczące ich przeniesienia. Na chwilę obecną na terenie ogródków wybudowano tymczasowe małe przepompownie, które mają za zadanie wypompowywanie wody z ewentualnie zalanego terenu do rowu biegnącego w stronę potoku Kokociniec. Nadal nie załatwiona została kwestia zalewania torów kolejowych linii 139 (Katowice – Bielsko, Katowice – Rybnik) w rejonie ul. Szadoka i Załęskiej, jednakże trwają intensywne rozmowy PKP PLK z Katowickim Holdingiem Węglowym.

Innym miejscem, które powodowało lokalne zalania terenu były w 2010 r. stawy przy ul. Wczasowej, które wskutek niedrożności rur spustowych przelewały się górą i dalej ul. Śląską w stronę koryta rzeki Ślepiotka.

Wydział Kształtowania Środowiska powiększył przekrój tych rur spustowych i sytuacja została opanowana. Nie bez znaczenia jednakże jest fakt, iż wloty tych rur są bardzo często umyślnie zatykane przez wędkarzy korzystających z tych stawów i przeciwdziałającym w ten sposób „ucieczce” łowionych ryb.

Z rzek, których wystąpienie wód z koryta może powodować zalania przyległych terenów, należą w Katowicach rzeka Mleczna i Rawa.

Na rzece Mlecznej zdefiniowano dwa miejsca, w których występowanie wód z koryta rzeki powoduje lub może powodować zagrożenia dla mieszkających w pobliżu ludzi – rejon przepustu w ul. Grota-Roweckiego oraz przepustu w ul. Wojska Polskiego.

Z uwagi na warunki ukształtowania powierzchni terenu w tych miejscach – do czasu uregulowania koryta Mlecznej przez jej administratora (Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach) – Wydział Zarządzania Kryzysowego wspólnie z administratorem corocznie przeprowadza wzmożone czynności konserwacyjne (2 razy do roku – w okresie przed letnimi opadami deszczu i okresem jesienno-zimowym) polegające na wykoszeniu brzegów cieku i wygrabieniu wykoszonych porostów, odmuleniu dna, oczyszczeniu i odmuleniu przepustów, oczyszczeniu koryta z odpadów. Czynności te skutkują pogłębieniem koryt rzek oraz oczyszczeniem ich brzegów, co w sytuacji podwyższonych stanów ich wód pozwala na swobodniejszy spływ i brak przeszkód powodujących tworzenie się zatorów.

W marcu 2011 r. właściciele dwóch działek przyległych do koryta rzeki Mlecznej przy ul. Grota-Roweckiego dokonali zgarnięcia humusu w wał o wysokości ok. 3 m wzdłuż koryta rzeki, celem podwyższenia terenu pod przyszłą zabudowę. Wykonanie tego wału pogorszyło sytuację posesji po drugiej stronie rzeki (położonych przy ul. Kanałowej Tylnej), gdyż w razie podniesienia się poziomu wód w korycie i ich wylania cała woda spływać będzie w kierunku tychże posesji.

WKS wydał w związku z tą sytuacją decyzje nakazujące wstrzymanie prac i przywrócenie terenu do stanu pierwotnego, jednakże po odwołaniu się właścicieli terenów do Samorządowego Kolegium Odwoławczego zostały one uchylone. WKS do dnia 5.06.2012 r. ma otrzymać ekspertyzę, która wykaże, czy działania właścicieli naruszyły stosunki wodne w tym rejonie. W przypadku takiego pozytywnego stwierdzenia WKS wyda ponownie decyzje nakazujące przywrócenie terenu do stanu pierwotnego.

W 2011 r. jedyna sytuacja, w której mogło dojść do zalania terenów w rejonie ul. Grota-Roweckiego, miała miejsce 3.05.2011 r., kiedy to wskutek długotrwałych opadów deszczu i deszczu ze śniegiem WZK wspólnie z Katowickimi Wodociągami wykonał przekopy odwadniające w skarpie zgarniętej ziemi i tymi rowami odprowadził nadmiar wody na poldery za wałem, powstałe wskutek zgarnięcia humusu.

Wydział Zarządzania Kryzysowego otrzymał od administratora cieką informację, iż przygotowano już specyfikację istotnych warunków zamówienia na wykonanie prac projektowych pod przyszłą regulację rzeki Mlecznej na odcinku od km 17+300 (przepust w wiadukcie kolejowym w Podlesiu) do km 21+800 (ul. Szewska w Piotrowicach) i po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów przyznającej środki finansowe z „Programu ochrony dorzecza Górnej Wisły” ogłoszone zostanie postępowanie przetargowe w tej sprawie. Z doświadczenia ŚZMiUW wynika, iż prace projektowe mogą potrwać od 18-24 miesięcy, a następujące po nich roboty budowlane związane z regulacją koryta Mlecznej – kolejne 12-24 miesięcy.

Do czasu realizacji ww. zadania WZK i ŚZMiUW zamierzają kontynuować działania związane z konserwacją i utrzymaniem rzeki Mlecznej (w dn. 30.05.2012 r. podpisano umowę z wykonawcą prac na całym odcinku rzeki Mlecznej w Katowicach, tj. na odcinku 7,3 km, w 3 etapach obejmujących również wspomniane newralgiczne tereny).

Rzeka Rawa zagraża wylaniem przede wszystkim na terenach dawnej Huty „Baildon”. Po przerwaniu wału w lipcu 2009 r., od 2010 r. rozpoczęto prace mające na celu wykonanie konserwacji koryta i brzegów rzeki na odcinku od oczyszczalni ścieków „Klimzowiec” do ujścia Leśnego Potoku.

W 2011 r.:

I etap – zakończono naprawę prawego wału przeciwpowodziowego na odcinku 234 m – od ul. Brackiej do mostu podsuwnicowego

II etap – zakończono odmulanie i konserwację Rawy na odcinku 1760 m – od Al. Korfantego do ujścia Leśnego Potoku

III etap – rozpoczęto odmulanie i konserwację Rawy na odcinku 2320 m – od oczyszczalni ścieków „Klimzowiec” do ul. Brackiej (termin zakończenia prac – 15.06.2012 r.)

Na 2012 r. i 2013 r. pozostał etap IV – odmulanie i konserwacja Rawy na odcinku 2008 m – od ul. Brackiej do ul. Sokolskiej.

Ponadto, Wydział Zarządzania Kryzysowego po zalaniach z 2010 r. doposażył miejski magazyn przeciwpowodziowy w 2 wysoko wydajne pompy.

Podsumowanie:

W 2011 r. nie miały miejsca zalania i podtopienia terenów w Katowicach na skalę z roku 2010. Poza warunkami atmosferycznymi przyczyniły się do tego szeroko zakrojone działania miasta (poprzez działania WZK i WKS) w zakresie ochrony przed powodzią